

**Про внесення змін до рішення Запорізької міської ради від 22.06.2011 № 48
«Про затвердження правил торгівлі на ринках»**

На підставі пункту 44 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», наказу Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України № 57/188/84/105 від 26.02.2002 «Про затвердження Правил торгівлі на ринках», з метою приведення правил торгівлі на ринках м. Запоріжжя у відповідність до вимог чинного законодавства та власної нормативної бази Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести зміни до рішення Запорізької міської ради від 22.06.2011 № 48 «Про затвердження правил торгівлі на ринках», а саме: затвердити правила торгівлі на ринках м. Запоріжжя в новій редакції (додаються).

2. Управлінню внутрішньої політики, преси та інформації Запорізької міської ради довести правила торгівлі на ринках м. Запоріжжя до відома мешканців міста Запоріжжя через засоби масової інформації.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Еллу СЛЕПЯН та постійну комісію міської ради з питань регуляторної політики, розвитку підприємництва, торгівлі та послуг (Олександр КОБЗАРЮК).

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Проект рішення підготовлено
департаментом економічного
розвитку Запорізької міської ради

Директор департаменту

Наталія НОВАК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення міської ради

_____ № _____

Правила торгівлі на ринках м. Запоріжжя

I. Загальні положення

1. Правила торгівлі на ринках м. Запоріжжя (далі – Правила) визначають вимоги щодо функціонування створених в установленому порядку ринків усіх форм власності, організації оптового та роздрібного продажу на них сільгосппродуктів, продовольчих і непродовольчих товарів, худоби, тварин, кормів тощо, надання послуг, дотримання фітосанітарних заходів, ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог, правил безпеки праці на ринках, прав споживачів, вимог податкового законодавства та Кодексу цивільного захисту населення.

2. Ринок – суб'єкт господарювання, створений на відведеній землекористувачу, комунальному підприємству «Запоріжжиринок» за рішенням міської ради земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту та пропозицій (далі – ринок).

Ринки, незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, керуються у своїй діяльності чинним законодавством України, даними Правилами та іншими нормативними актами місцевих органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування, прийнятими у межах їх компетенції.

3. Торгівлю на ринках можуть здійснювати фізичні особи, фізичні особи-підприємці, а також юридичні особи, незалежно від форм власності (далі – продавці).

4. За конструкцією ринки можуть бути криті, відкриті та комбіновані; за часом діяльності – постійно діючі або сезонні, денні, вечірні та нічні; за видами економічної діяльності – з оптової торгівлі, з роздрібної торгівлі; за товарною спеціалізацією – з продажу продовольчих товарів, непродовольчих товарів, транспортних засобів, худоби та кормів, тварин і птахів, квітів тощо, а також змішані.

5. Територія ринку повинна мати відокремлену та відгороджену від проїжджої частини, житлового та комунального секторів ділянку землі, стоянки для транспортних засобів відвідувачів, торговельні місця для місцевих товаровиробників, безпечні для руху пішоходів входи і виходи, штучне освітлення території ринку, автостоянок та під'їздів, телефонний зв'язок, радіовузол або гучномовець на ринках з кількістю торговельних місць більше 250, електро- та водопостачання, водовідведення, туалет, облаштовані

контейнерами майданчики для збирання відходів і сміття, камери схову для продукції, особистих речей та товарів продавців – для продовольчих та змішаних ринків, які мають в своєму складі торговельні місця відкритого типу.

Робота ринків не повинна погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості й негативно впливати на умови проживання населення.

Вхід на ринки безоплатний.

В'їзд та виїзд продавців на територію ринку для завантаження та розвантаження товару здійснюється безоплатно у відведений адміністрацією ринку час, що сумарно не може бути меншим однієї години на добу.

6. Адміністрація ринку повинна мати план території ринку, в якому зазначається розмір земельної ділянки, інформація про наявність правовстановлюючих документів на неї, кількість торговельних місць та займана ними площа, площа стоянок для транспортних засобів (із зазначенням кількості таких засобів, що можуть розміститися на стоянці), найменування, призначення і площа будівель та інших об'єктів, розташованих на території ринку.

Адміністрація ринку узгоджує з територіальними органами Держпродспоживслужби (в частині дотримання санітарного законодавства та епідемічного благополуччя населення, законодавства про ветеринарну медицину), територіальними органами ДСНС, органами державного архітектурно-будівельного контролю, територіальними органами поліції схему розміщення торговельних місць і об'єктів.

Улаштування та утримання території ринків повинно відповідати вимогам Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 № 145, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05.04.2011 за № 457/19195; Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків, затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.04.2024 №1279, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 22.05.2024 за № 745/42090 (далі - Гігієнічні вимоги до агропродовольчих ринків).

Адміністрація ринку встановлює режим роботи ринку самостійно, крім ринків, що належать до комунальної власності територіальної громади міста, режим роботи яких встановлюється департаментом економічного розвитку Запорізької міської ради.

7. На вході до ринку розміщується вивіска із зазначенням повної назви ринку, найменування суб'єкта господарювання, що забезпечує функціонування ринку, виду ринку, режиму роботи, а також стенд з графічно виконаною схемою розміщення торговельних місць і об'єктів з позначенням усіх об'єктів ринку, пішохідних і транспортних маршрутів, схеми евакуації при виникненні аварійних або надзвичайних ситуацій.

На видному, доступному для огляду місці встановлюється стенд з розміщенням на ньому копії виписки або витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про реєстрацію ринку як суб'єкта господарювання, цих Правил, витягів із Закону України «Про захист прав споживачів», нормативно-правових актів щодо

застосування реєстраторів розрахункових операцій, тарифів на послуги, що надаються ринком, Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків, інформації про адресу і номери телефонів органів, що забезпечують державний захист прав споживачів, здійснюють державний контроль та нагляд за якістю та безпекою товарів, засобів вимірювальної техніки, місцезнаходження і телефону суб'єкта господарювання, що забезпечує функціонування ринку.

8. У разі планового закриття ринку, окремих його приміщень або частин території (для проведення санітарних заходів, ремонту, технічного переобладнання) суб'єкт господарювання повинен не пізніше як за 45 днів, а у разі проведення технічних заходів – не пізніше як за 1 місяць проінформувати про це суб'єктів господарювання, громадян, розмістивши біля входу до ринку інформацію про порядок роботи ринку, дату та період закриття та надати відповідну аналогічну письмову інформацію до департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради та до районної адміністрації Запорізької міської ради, на території якої розміщується ринок.

9. Для потреб і зручностей продавців та покупців на території ринку можуть відкриватися магазини, підприємства громадського харчування, побутового обслуговування, телефонного зв'язку, каси продажу квитків на транспорт, готелі.

10. Реалізація сільгосппродуктів, продовольчих, непродовольчих товарів, живої худоби, птиці, кормів, домашніх тварин, декоративних птахів, акваріумних риб, посадкового матеріалу плодово-ягідних культур, овочевої і квіткової розсади, живих садових квітів, насіння овочевих культур і квітів проводиться на спеціалізованих ринках чи на спеціально виділених рядах (секціях) змішаних ринків з обов'язковим дотриманням гігієнічних правил та вимог.

11. На території відкритого ринку, у критих ринках та павільйонах, де реалізуються продукти рослинного і тваринного походження, повинні бути обладнані спеціалізовані зони з продажу окремих видів продукції: овочів і фруктів, м'яса і битої птиці, яєць, молочних продуктів, риби, меду, олії тощо.

Спеціалізовані зони створюються відповідно до Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків.

12. Розташування торговельних місць та торговельно-технологічного обладнання на ринку має бути зручним для здійснення торгівлі, відповідати вимогам санітарних, протипожежних правил та безпечних умов праці, забезпечувати вільний прохід покупців та належну культуру обслуговування.

Торговельне місце продавця повинно бути належним чином обладнано (криті або відкриті столи, прилавки), мати площу для викладки і зберігання запасів товарів тощо.

Торговельне місце – площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках, холодильних вітринах тощо.

Розмір одного торговельного місця для сплати послуг ринку визначається адміністрацією ринку самостійно шляхом затвердження відповідного наказу.

При продажу автотранспорту, запчастин з легкового автотранспорту та мотоциклів одним торговельним місцем для сплати послуг ринку є торгова площа, на якій розташована одиниця автотранспортного засобу.

Розмір одного торговельного місця для сплати послуг ринку на ринках КП «Запоріжжринок» може бути визначений рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради.

13. Місця для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів виділяються на спеціально облаштованих та розмічених майданчиках, що не створює небезпеки для покупців (пішоходів). Продаж продовольчих і непродовольчих товарів здійснюється в окремих зонах цих майданчиків згідно із затвердженою адміністрацією ринку схемою дислокації торговельних місць на ринку. У відведених місцях торгівлі пересування транспортних засобів дозволяється лише до початку торгівлі та після її завершення.

Використання транспортних стоянок для продажу товарів не допускається.

14. Спеціалізовані зони, ряди прилавків (столів) та майданчики обладнуються наочними позначеннями про їх призначення. Усі торговельні місця позначаються номерами.

Продавцям забороняється використовувати торговельні місця не за призначенням.

15. У разі встановлення (за згодою адміністрації ринку) тимчасової споруди на території ринку (кіоску, павільйону тощо) або зайняття торговельного місця на визначений термін (понад 10 робочих днів ринку), суб'єкт господарювання (продавець) зобов'язаний укласти з адміністрацією ринку договір про надання (утримання) торговельного місця.

16. Адміністрація ринку при наданні продавцям торговельних місць на визначений термін укладає з ними письмову угоду.

17. На торговельному місці продавця:

юридичної особи - встановлюється табличка із зазначенням назви, місцезнаходження і номера телефону суб'єкта господарювання; що організував торгівлю, прізвища, імені та по батькові продавця та, у разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, розміщується копія ліцензії (за наявності) чи рішення органу ліцензування про видачу ліцензії або інформації про дату та номер рішення органу ліцензування про видачу ліцензії чи інформація, яка містить посилання на офіційний веб-сайт органу ліцензування, на якому розміщено рішення про видачу ліцензії такому ліцензіату, чи ліцензійний реєстр;

фізичної особи, фізичної особи – підприємця - встановлюється табличка із зазначенням його прізвища, імені та по батькові, прізвища, імені по батькові продавця, та, у разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, розміщується копія ліцензії (за наявності) чи рішення органу ліцензування про видачу ліцензії або інформації про дату та номер рішення органу ліцензування про видачу ліцензії чи інформація, яка містить посилання на офіційний веб-сайт органу ліцензування, на якому розміщено рішення про видачу ліцензії такому ліцензіату, чи ліцензійний реєстр.

Продавець повинен мати при собі: документи про сплату послуг ринку; належним чином оформлену особисту медичну книжку в разі продажу продовольчих товарів (для суб'єктів господарювання); копії документів що підтверджують якість та безпеку продукції та товарів; у разі реалізації рослин та продукції рослинного походження – фітосанітарного та/або карантинного сертифікату; у разі реалізації тропічних плодів – копії документів, що підтверджують їх походження; у разі продажу продуктів тваринного і рослинного походження - висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

У разі використання торговельного місця на умовах оренди у продавця повинна бути копія угоди з адміністрацією ринку про оренду, а на умовах суборенди – копія такої угоди із суб'єктом підприємницької діяльності (орендодавцем).

18. За окрему плату продавцям можуть надаватися такі послуги: відвідування туалету, бронювання торговельних місць (пріоритетне право продавців на зайняття торговельного місця, яке надається адміністрацією ринку при відсутності угоди про його надання між продавцем та адміністрацією ринку), прокат торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, санітарного одягу, зберігання особистих речей і продукції в камерах схову, на складах і в холодильниках, зважування на товарних вагах, розрубка м'яса (рубачами м'яса ринку), утримання торговельного місця в належному стані, інформаційні оголошення рекламного та довідкового характеру, забезпечення місцями в готелях і на автостоянках (за наявності їх на ринку), консультації спеціалістів, вантажно-розвантажувальні роботи і транспортні послуги, приймання для подальшого продажу сільгосппродуктів та інших товарів тощо.

Тарифи на послуги ринку, що пов'язані із забезпеченням діяльності ринкового господарства, встановлюються адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства.

19. Адміністрація ринку повинна забезпечувати прання санітарного та спеціального одягу, миття та дезінфекцію торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, що надаються продавцям.

У разі надходження на ринок продукції в кількості, що перевищує технічні можливості ринку, адміністрація ринку, по можливості, повинна допомогти розташувати продукцію для продажу на іншому ринку.

20. Продавці (суб'єкти господарювання) можуть мати свій санітарний чи інший одяг, торговельний інвентар, засоби вимірювальної техніки.

Засоби вимірювальної техніки, які використовуються продавцями на ринку, повинні бути в справному стані, мати повірочне тавро та проходити періодичну перевірку в установленому порядку. Суб'єкти господарювання, які використовують власний санітарний або спеціальний одяг, торговельний інвентар та засоби вимірювальної техніки, несуть персональну відповідальність за його відповідність санітарним та технічним нормам.

21. Справляння плати за утримання торговельного місця в належному стані та за інші послуги ринку здійснюють касири та контролери ринку із

застосуванням реєстраторів розрахункових операцій відповідно до вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» безпосередньо на торговельному місці продавця з видачею касових чеків, у яких обов'язково зазначається номер торговельного місця згідно з проведеною інвентаризацією.

Платежі на ринку справляються після проведення ветеринарно-санітарної перевірки продукції тваринного та рослинного походження до початку торгівлі. Торгівля без документів, що підтверджують сплату за послуги ринку, забороняється.

22. Документи про сплату за утримання торговельного місця повинні зберігатися продавцем в належному стані до закінчення торгівлі. Передача документів про сплату за послуги ринку третім особам забороняється.

Передача торговельного місця третім особам можлива лише за наявності договору про надання та утримання торговельного місця та за умови письмового погодження адміністрацією ринку.

23. За видані напрокат санітарний одяг, торговельний інвентар, обладнання вноситься заставна плата. Розмір плати встановлюється адміністрацією ринку і не повинен перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі.

Заставна плата повертається платнику після повернення у робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів.

У разі втрати взятих на прокат речей або їх псування продавець відшкодовує суб'єкту господарювання завданий збиток з урахуванням внесеної заставної плати.

24. Усі продавці зобов'язані надавати покупцям відомості про товари, не допускати порушення прав споживачів, бути ввічливими, охайно одягненими, відпускати товар упакованим або в тару покупця повною мірою та вагою, їм забороняється палити, розпивати спиртні напої. Особи в нетверезому стані не допускаються до торгівлі на ринку.

На вимогу покупців продавці зобов'язані пред'явити їм висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи про відповідність продуктів, що реалізуються, ветеринарно-санітарним нормам.

Зразки товарів, що є у продажу, повинні бути виставлені на видному для покупців місці. Продавці (суб'єкти господарювання) повинні позначити ціни на товари на ярликах цін (цінниках), клейких стрічках або іншим способом.

25. Розрахунки з покупцями за товари, придбані на ринку, здійснюються відповідно до встановленого законодавством порядку.

На вимогу покупця продавець - суб'єкт господарювання, який відповідно до законодавства звільнений від застосування реєстраторів розрахункових операцій та розрахункових книжок, повинен видати товарний чек, що засвідчує факт купівлі, у якому зазначаються: найменування суб'єкта господарювання та ринку, ряд та номер торговельного місця, найменування та ціна товару, дата продажу, прізвище, ініціали продавця та його підпис.

26. Якщо покупцю продано неякісний товар він має право вимагати від продавця (суб'єкта господарювання) задоволення своїх вимог, передбачених Законом України «Про захист прав споживачів».

У разі продажу товару з недоліками без попереднього застереження продавцем, який не є суб'єктом господарювання, покупець має право замінити товар на якісний, повернути його продавцю і одержати назад сплачені гроші або вимагати зниження ціни.

27. Усі працівники ринку повинні бути одягнуті в одяг, що відповідає санітарним вимогам, а контролери повинні мати нагрудну табличку (бейдж). Працівники, які безпосередньо продають або надають послуги з продажу продовольчих товарів (продавці, рубачі м'яса та інші), підлягають обов'язковому медичному обстеженню, результати якого заносяться в їх особисті медичні книжки встановленого зразка. Особи, які не пройшли медичне обстеження, до роботи не допускаються.

28. Адміністрація ринку веде документацію відповідно до вимог чинного законодавства та надає її на вимогу органів контролю та перевірок.

29. Адміністрація ринку повинна забезпечити постійне вивезення відходів і сміття, а після закінчення роботи ринку - належне очищення (з вологим прибиранням) та дезінфекцію всіх приміщень, торгових об'єктів і торговельних місць на ринку. Поточне прибирання проводиться безперервно впродовж усього дня за умови захищеності продукції (товарів) від забруднення та дотримання норм охорони праці.

30. Адміністрація ринку зобов'язана забезпечити регулярне проведення спеціальних санітарних заходів за щомісячним графіком: знищення комах, гризунів, шкідників (дезінфекція, дезінсекція, дератизація).

Інформація про санітарні дні з прибирання території, приміщень, обладнання та інвентарю вивіщується на видному місці при вході на ринок та в приміщенні адміністрації.

31. Адміністрація ринку зобов'язана створити на ринку необхідні умови для здійснення правоохоронними і контролюючими органами діяльності згідно з їх повноваженнями.

32. За угоду купівлі-продажу, укладену на ринку між продавцем і покупцем, адміністрація ринку відповідальності не несе.

33. Адміністрація ринку має право позбавляти продавців торговельного місця на ринку у разі:

несплати за послуги ринку;

відмови продавців, що здійснюють торгівлю із тимчасових споруд, які не належать ринку, від укладення договору про утримання торговельного місця;

систематичного (більше двох разів) порушення Правил торгівлі на ринках та іншого законодавства, що регулює здійснення діяльності в сфері торгівлі, які зафіксовані відповідними документами (актами, протоколами тощо).

У випадку позбавлення продавця торговельного місця на ринку та якщо продавець власними силами не здійснить звільнення торгової площі від належної йому тимчасової споруди протягом 10-ти днів з моменту відповідного

повідомлення адміністрація ринку має право самостійно звільнити територію ринку від цієї тимчасової споруди.

Рішення адміністрації ринку щодо позбавлення торговельного місця на ринку може бути оскаржене продавцем у судовому порядку.

34. Адміністрація ринку зобов'язана:

підтримувати територію ринку в належному санітарно-технічному і протипожежному стані, забезпечувати розвиток матеріально-технічної бази ринку, оснащувати ринок необхідним обладнанням та інвентарем, засобами вимірювальної техніки;

дотримуватися затвердженого режиму роботи ринку;

забезпечувати продавців на ринку торговельними місцями за профілем торгівлі, спеціальним одягом залежно від виду харчової продукції, що реалізується, засобами вимірювальної техніки і торговельним інвентарем;

забезпечувати зберігання харчової продукції на складах, у холодильниках та інших приміщеннях ринку відповідно до санітарних норм і правил;

забезпечувати безпечний та безперешкодний рух людей і транспортних засобів, здійснювати контроль за дотриманням вимог щодо паркування транспортних засобів;

узгоджувати свою роботу з відповідними установами та підрозділами Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, до компетенції яких належить попередження та недопущення порушень санітарних норм і правил;

надавати лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи пристосовані службові приміщення; за користування якими лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи відшкодовують ринку витрати по їх утриманню. Перелік, розмір, строки та порядок відшкодування встановлюються у відповідному договорі, укладеному з ринком;

створювати належні умови для дотримання продавцями правил торгівлі, належного санітарного і протипожежного стану торговельних місць, правильного використання засобів вимірювальної техніки, інвентарю ринку, підвищення рівня культури торгівлі та забезпечення безпечних умов праці;

розробити Інструкцію щодо дій персоналу у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, яку затверджує керівник ринку;

надавати продавцям і покупцям інформацію щодо вимог цих Правил, Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків, правил протипожежної безпеки тощо (стенди, медіаресурси, листівки);

установити на доступному місці достатню кількість контрольних вагів з відповідними інформаційними табличками та обов'язково зазначити їх місцезнаходження на графічно виконаному плані території ринку;

здійснювати контроль за використанням продавцями торговельних місць за призначенням;

щорічно проводити інвентаризацію торговельних місць на ринку і про результати надавати інформацію до департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради до 6 грудня кожного року;

не допускати продажу товарів, що заборонені;

забезпечувати дотримання продавцями вимог правил торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами.

35. Контроль за дотриманням цих Правил здійснюється посадовими особами органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у межах своєї компетенції.

Адміністрація ринку має право бути присутньою при проведенні перевірок продавців на ринку контролюючими органами.

II. Особливості торгівлі продовольчими товарами

36. Продаж продовольчих товарів на ринках здійснюється з дотриманням Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків, Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами, Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, Фітосанітарних правил, інших нормативно-правових актів, які регулюють торговельну діяльність та захист прав споживачів.

37. Висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку (експертний висновок, етикетка) щодо якості та безпеки продукції у ветеринарному відношенні, наявність документів про надання послуг є підставою для зайняття продавцем місця на ринку за профілем торгівлі.

38. На ринках дозволяється продавати харчові продукти, не заборонені для реалізації. Такі харчові продукти можна продавати тільки за умови:

готові м'ясні вироби і м'ясні напівфабрикати, молоко і молочні продукти, консерви, курячі яйця тощо промислового виробництва – наявності документів, що підтверджують їх якість і безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну її якість, а також відповідних ветеринарних документів);

м'ясо, отримане від забою худоби у власних чи фермерських господарствах, – наявності ветеринарної довідки про передзабійний клінічний стан тварин або ветеринарного свідоцтва (довідки), виданих місцевою установою державної ветеринарної медицини, та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

розруб м'яса проводиться рубачами м'яса ринку, а за їх відсутності – іншими особами, з дотриманням останніми відповідних санітарних норм, встановлених для цього виду діяльності;

молоко і молочну продукцію, отриману від власних чи фермерських господарств, – наявності довідки про клінічний огляд тварини і епізоотичний стан місцевості, виданої установою державної ветеринарної медицини за місцем вироблення продукції, особистої медичної книжки продавця, виданої в установленому порядку, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

курячі яйця, отримані від власних чи фермерських господарств, – наявності свідоцтва або довідки про клінічний огляд птиці та епізоотичний стан місцевості, виданої місцевою установою державної ветеринарної медицини, та

за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

мед, отриманий від власних чи фермерських господарств, при продажу в межах району проживання власника – наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини (за межами району – ветеринарно-санітарного паспорта на пасіку) та наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

рибу і рибопродукти, інші гідробіоти промислового виробництва – наявності копії документа виробника, що підтверджує належну якість, та копії сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, а також відповідних ветеринарних документів;

рибу, інші гідробіоти непромислового виробництва – наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

картоплю, овочі, фрукти, у тому числі тропічні, ягоди, баштанні культури, сухофрукти, горіхи, сушені гриби окремо від солінь, квашеної та маринованої плодоовочевої продукції – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, фітосанітарного та/або карантинного сертифікату;

продукцію рослинного походження, яка доставлена для реалізації від власних чи фермерських тепличних господарств, - наявності експертного висновку державної лабораторії ветеринарної медицини за місцем виходу продукції щодо якості та безпеки ветеринарного контролю (огляду), а за необхідності - й лабораторного дослідження;

олію (крім промислової розфасовки), дикорослі плоди, ягоди та свіжі гриби – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

соліно-квашені, мариновані овочі та фрукти – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку та дотримання чинних ветеринарно-санітарних вимог під час торгівлі;

зернові, круп'яні продукти, борошно в чистих мішках або іншій тарі, розміщеній на підставках, стелажах або піддонах – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

Продукція, що підлягає обов'язковій сертифікації, дозволяється до продажу за наявності супроводжувальних документів на продукцію, де вказані реєстраційні номери сертифікатів відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність.

Реалізація алкогольних, слабоалкогольних напоїв, пива, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, здійснюється суб'єктами господарювання у відповідності до вимог Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального».

39. На ринках забороняється продаж:

фізичними особами, які не є суб'єктами господарювання, - хліба і хлібобулочних виробів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

кондитерських і кулінарних виробів, напівфабрикатів із м'яса і риби (фарш, котлети, кров'яні та домашні ковбаси, зельць, холодець, ікра рибна тощо), а також консервованих продуктів (овочі, м'ясо, риба, ікра та інші консерви), виготовлених у домашніх умовах;

готових продуктів тваринного походження промислового виробництва, масла вершкового, сирів, ковбас, копчення тощо без наявності документів, що засвідчують їх якість та безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну якість товару, а також відповідних ветеринарних документів);

тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги України, дикорослих рослин, у тому числі лікарських, польових квітів;

тропічних фруктів та овочів без документів, що підтверджують джерело їх придбання та проходження фітосанітарного контролю;

зернових, круп'яних продуктів, забруднених насінням шкідливих бур'янів.

40. Продукція тваринного і рослинного походження, що не реалізована протягом робочого дня і яка не зберігалася в холодильних камерах ринків, наступного дня підлягає огляду та органолептичній оцінці спеціалістами державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, а за потреби - і додатковим лабораторним дослідженням.

III. Особливості торгівлі непродовольчими товарами

41. На ринках дозволяється реалізовувати як нові непродовольчі товари, так і ті, що були у користуванні, крім заборонених для продажу.

Продаж непродовольчих товарів здійснюється з дотриманням Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами, затверджених наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 за № 1257/14524, санітарних вимог, інших нормативно-правових актів, які регламентують торговельну діяльність та захист прав споживачів.

Непродовольчі товари, продаж яких може завдати шкоди здоров'ю людей, підлягають державній санітарно-епідеміологічній експертизі в установленому законодавством порядку.

42. Продаж транспортних засобів (автомобілів, автобусів, мотоциклів всіх типів і моделей, самохідних машин, причепів, напівпричепів, мотоколясок і номерних агрегатів до них) може здійснюватися на спеціально виділених для них місцях або створених спеціальних ринках з дотриманням умов, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2009 № 1200 «Про затвердження Порядку здійснення оптової та роздрібної торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери».

Продаж шкір цінних порід звірів, одягу та головних уборів з них здійснюється за умови їх маркування та наявності документів, що підтверджують законність їх придбання.

Продаж лікарських засобів здійснюється за умови наявності ліцензії на роздрібну торгівлю лікарськими засобами через аптеки та їх структурні підрозділи.

43. Адміністрація ринку при розробці проекту планування ринку повинна передбачити спеціальні зони і обладнати їх необхідним устаткуванням для примірки покупцями одягу і взуття. Користування примірочними є безплатним.

Для продажу товарів, що були в користуванні, відводяться спеціальні місця.

44. На ринках з продажу непродовольчих товарів дозволяється здійснювати торгівлю продовольчими товарами з дотриманням вимог законодавства та Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами.

45. На ринку забороняється продавати:

вогнепальну, газову, пневматичну, холодну зброю, бойові припаси та спеціальні засоби самооборони;

готове армійське спорядження, а також тканини, які використовуються для його виробництва, інші товари військового асортименту, формене обмундирування;

білизну зі штампом організацій і підприємств;

наркотичні засоби;

пальне для транспортних засобів, гас, мазут;

балони із скрапленням газом;

вироби піротехнічні побутові та вибухові засоби;

порнографічні видання;

знаряддя для добування мисливських тварин і диків птахів – петлі, підрізи, закоти, гачки, самолови (сільця, капкани, западні, самостріли) та для лову (добування) водних живих ресурсів – електровудки, вибухові і отруйні речовини, колючі знаряддя лову (гарпуни, отроги, драчі), промислові та інші знаряддя лову (добування), виготовлені з сіткоснаєних чи інших матеріалів (сітки, вентері, павуки, косинки, путанки, бредні та інші).

IV. Відповідальність за порушення Правил торгівлі на ринках

46. За порушення цих Правил винні особи несуть адміністративну відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення. Державні органи в межах своєї компетенції мають право застосовувати до порушників фінансові санкції.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Пояснювальна записка
до проєкту рішення Запорізької міської ради «Про внесення змін до рішення
Запорізької міської ради від 22.06.2011 № 48 «Про затвердження Правил
торгівлі на ринках»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту рішення

Встановлення відповідно до законодавства правил торгівлі на ринках є виключною компетенцією сільських, селищних та міських рад (стаття 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

При розробленні правил торгівлі на ринках сільські, селищні та міські ради керуються Правилами торгівлі на ринках, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.2002 № 57/188/84/105, зареєстрованими в Мін'юсті 22.03.2002 за № 288/6576, (далі - Правила), які мають рекомендаційний характер.

За період дії рішення Запорізької міської ради від 22.06.2011 № 48 «Про затвердження Правил торгівлі на ринках» було прийнято низку нових законодавчих актів: «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про стандартизацію», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.04.2024 № 1279 «Про затвердження Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків» тощо, а також внесені зміни до Податкового кодексу та Кодексу цивільного захисту України, законів України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», «Про захист прав споживачів», «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)», «Про лікарські засоби» тощо.

Крім того, рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради від 02.03.2023 № 96 було визнано таким, що втратило чинність, рішення виконавчого комітету Запорізької міської ради від 24.10.2005 № 362 «Про створення комісії з розвитку ринків та вирішення проблемних питань, які виникають на ринках» зі змінами, а рішенням Запорізької міської ради від 07.12.2022 № 78 повноваження у сфері державної підтримки розвитку підприємництва було покладено на департамент економічного розвитку Запорізької міської ради.

Аналіз ситуації з унормування торгівлі на ринках міста свідчить, що чинні Правила не відповідають сучасним умовам господарювання у цій сфері та нормам законодавчих актів, у зв'язку з чим за результатами комплексного

перегляду рішення щодо здійснення торгівлі на ринках було підготовлено проєкт рішення щодо внесення змін до чинних Правил торгівлі на ринках.

2. Мета прийняття проєкту рішення

Актуалізація вимог до здійснення торгівлі на ринках згідно з чинним законодавством України.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту рішення

Проєктом рішення пропонується актуалізувати основні вимоги до організації роботи ринків та особливості продажу продовольчих і непродовольчих товарів на ринках згідно з чинним законодавством.

4. Нормативно-правова база в даній сфері правового регулювання

У цій сфері правового регулювання діють такі акти законодавства: Господарський кодекс України, Податковий Кодекс України, Кодекс цивільного захисту України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про захист прав споживачів», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про ветеринарну медицину», «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи та фізичної особи-підприємця», «Про захист прав споживачів», «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», «Про карантин рослин», «Про лікарські засоби», «Про ліцензування видів господарської діяльності», постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібно торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)», наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.04.2024 № 1279 «Про затвердження Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків» тощо.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту рішення не потребує фінансування.

6. Очікуваний результат прийняття рішення

Очікуваним результатом прийняття рішення є:

- актуалізація Правил торгівлі на ринках м. Запоріжжя згідно з вимогами чинних нормативних актів;
- забезпечення ефективного контролю за якістю і безпекою товарів, що реалізуються на ринках;

- створення належних умов для здійснення торгівлі та обслуговування споживачів на ринках.

Директор департаменту
економічного розвитку
Запорізької міської ради

Наталія НОВАК